

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001204

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипенко Анастасія Володимирівна

2. ANASTASIIA PYLYPENKO

Кваліфікація: 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6830-0040

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.02 Внутрішні хвороби

Дата захисту: 16-05-2025

Спеціальність за освітою: 222 Медицина

Місце роботи здобувача: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 216

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.29

Тема дисертації:

1. Прогнозування і профілактика гіпертензивних розладів у вагітних, які перенесли COVID-19
2. Prediction and prevention of hypertensive disorders in pregnant women who have recovered from COVID-19

Реферат:

1. Гіпертензивні розлади під час вагітності є найпоширенішими медичними ускладненнями, які спостерігаються у 5-10% у всьому світі та є найчастішою причиною материнської та перинатальної захворюваності та смертності. Повідомлялося про підвищення захворюваності на гіпертензивні розлади серед вагітних жінок, інфікованих новим важким гострим респіраторним синдромом, коронавірусом-2 (SARS-CoV-2), збудником коронавірусної хвороби 2019 (COVID-19). Хоча COVID-19 це переважно респіраторна інфекція, вона може мати кілька позалегенових проявів, таких як гострі ураження нирок, ураження печінки, тромбоцитопенія, порушення згортання крові та гіпертензія. Ці ураження є вторинними внаслідок дисрегуляції ренін-ангіотензинової системи, поширення вірусу та надмірної імунної відповіді, опосередкованої запальними цитокінами, які викликають ендотеліальну дисфункцію. Метою проведення даного дослідження стало прогнозування та попередження гіпертензивних розладів у вагітних, які

перенесли COVID-19, на основі визначення біологічних маркерів, інтегральних гематологічних показників та клінічних предикторів цієї патології, удосконалення тактики ведення вагітності. У дисертації наведено результати комбінованого когортного дослідження (проспективно-ретроспективного). Проаналізовано перебіг та завершення вагітності у 199 жінок: 21 з них зафіксована до березня 2020 року, а 178 – в період пандемії COVID-19 з березня 2020 по січень 2022 року. Усі пацієнтки спостерігалися в одному медичному закладі, що надає амбулаторну акушерсько-гінекологічну допомогу. Дані медичної документації було включено до аналізу суцільним масивом, тобто без будь-якого відбору, що в межах нашої вибірки фактично забезпечило скринінг. Усі вагітні були обстежені у відповідності до УКУПМД «Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні», затвердженого Наказом МОЗ України від 15.07.2017р № 417. Критерії включення: гіпертензивні розлади у вагітних, перенесена коронавірусна інфекція, вакцинація проти COVID-19. Критерії виключення з дослідження: пізні, після 16 тижнів, взяття на облік до жіночої консультації, наявність тяжкої екстрагенітальної патології, яка може суттєво впливати на перебіг COVID-19 (хронічна хвороба нирок, хвороби печінки, догестаційний цукровий діабет). Крім того, були виключені пацієнтки, які не надали достовірної інформації щодо щеплення проти COVID-19. На першому етапі дослідження проведений порівняльний аналіз показників співвідношення sFlt-1:PlGF на різних термінах вагітності із розвитком гіпертензивних розладів та затримкою росту плода, а також визначено кількість днів від проведеного дослідження до пологів. На другому етапі розглянуто перебіг та результат вагітності у жінок у період пандемії COVID-19. Оцінено розвиток гіпертензивних розладів у жінок залежно від перенесеної хвороби COVID-19 та вакцинального статусу. На третьому етапі проведено оцінку змін гематологічних показників та розрахункових гематологічних індексів з метою прогнозування розвитку прееклампсії. У роботі застосовані загальноклінічні, антропометричні, ультразвукові, імуноферментні, гематологічні, статистичні методи дослідження. Для статистичного оброблення даних перевіряли розподіл показників на відповідність закону нормального розподілення. Використовували критерій Колмогорова-Смирнова. Масив даних не відповідав закону нормального розподілення, тому використовували критерії непараметричної статистики. Для опису використовували медіану (Me) та інтерквартильний розмах (Q1-Q3). Для оцінювання результатів досліджень обчислювали середні арифметичні значення (M) і стандартні відхилення (SD), кількісні показники наведені у вигляді $M \pm SD$ або Me (Q1-Q3), частота – P. Для порівняння двох незалежних груп застосовували критерій Манна-Уїтні (U). Для порівняння N незалежних груп використовувався критерій Краскела-Уолліса (χ^2_{N-1}), де N-1 – ступінь свободи. Кореляційний зв'язок співвідношення sFlt-1:PlGF з кількістю днів до пологів від дати визначення встановлювали за допомогою рангової кореляції Спірмена (ρ). Ефективність тесту оцінювали за допомогою чутливості (Se) та специфічності (Sp). Для дискретних показників були обчислені відсоткові співвідношення по групах, складено таблиці сполученості ознак. Відмінності між групами визначали за критерієм Хі-квадрат Пірсона (χ^2). Для двох груп обчислювався критерій чотирьохпольової кореляції (ρ), для кількох груп критерій зв'язку Крамера (ρ). Також розраховували відносний ризик (RR) та його довірчий інтервал (95% CI). Для визначення зв'язку співвідношення sFlt-1:PlGF з виникненням прееклампсії (ПЕ) використовували критерій Фішера (F), рівень статистичної значущості визначали $p < 0,05$.

2. Hypertensive disorders during pregnancy are the most common medical complications, observed in 5-10% of cases worldwide, and are the most frequent cause of maternal and perinatal morbidity and mortality. There have been reports of an increased incidence of hypertensive disorders among pregnant women infected with the novel severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-CoV-2), the causative agent of COVID-19. Although COVID-19 is primarily a respiratory infection, it can have several extrapulmonary manifestations, such as acute kidney injury, liver damage, thrombocytopenia, blood clotting disorders, and hypertension. These conditions arise secondary to dysregulation of the renin-angiotensin system, viral spread, and excessive immune responses mediated by inflammatory cytokines, leading to endothelial dysfunction. The purpose of this study was to predict and prevent hypertensive disorders in pregnant women who have recovered from COVID-19, by identifying biological markers, integral hematological indicators, and clinical predictors of this pathology, and improving pregnancy management tactics. The dissertation presents the results of a combined cohort study (prospective-retrospective). The course and outcomes of pregnancy in 199 women were analyzed: 21 of them were registered

before March 2020, and 178 during the COVID-19 pandemic from March 2020 to January 2022. All patients were monitored in the same medical institution providing outpatient obstetric and gynecological care. Medical documents were included in the analysis as a whole, without selection, ensuring screening within the sample. All pregnant women were examined in accordance with the Ministry of Health of Ukraine's Order # 417 of 15.07.2017. Inclusion criteria: hypertensive disorders in pregnant women, recovered from COVID-19, vaccination against COVID-19. Exclusion criteria for the study: late enrollment after 16 weeks of pregnancy at the antenatal clinic, presence of severe extragenital pathology that could significantly affect the course of COVID-19 (chronic kidney disease, liver diseases, pregestational diabetes), as well as patients who did not provide reliable information about COVID-19 vaccination. In the first stage of the study, the results of the sFlt-1:PIGF ratio at different stages of pregnancy were compared with the development of hypertensive disorders and fetal growth restriction, as well as the number of days from the study to delivery. In the second stage, the course and outcomes of pregnancy during the COVID-19 pandemic were analyzed. The development of hypertensive disorders in women was assessed based on whether they had contracted COVID-19 and their vaccination status. In the third stage, hematological changes and calculated hematological indices were evaluated to predict the development of preeclampsia. The study employed general clinical, anthropometric, ultrasound, immunoassay, hematological, and statistical research methods. For statistical analysis, the distribution of indicators was tested for normality using the Kolmogorov-Smirnov test. Since the distribution did not match a normal distribution, nonparametric statistical tests were applied. Descriptive statistics included median (Me) and interquartile range (Q1-Q3). For evaluation of research results, the arithmetic mean (M) and standard deviations (SD) were used, with quantitative data presented as $M \pm SD$ or Me (Q1-Q3), and frequency - P. Mann-Whitney (U) test was used for comparison of two independent groups, and the Kruskal-Wallis (χ^2_{N-1}) test for comparison of N-1 independent groups. Spearman's rank correlation coefficient (r) was used to assess the correlation between the sFlt-1: PIGF ration and the number of days to delivery. The effectiveness of the tests was assessed by sensitivity (Se) and specificity (Sp). For categorical data, percentage ratios were calculated for groups, and contingency tables were formed. Differences between groups were determined using Pearson's Chi-square test (χ^2). The fourfold correlation coefficient (κ) was computed for two groups, and the Cramer's (η) test for several groups. Relative risk (RR) and its confidence interval (95% CI) were calculated. Fisher's criterion (F) was used to determine the association between the sFlt-1:PIGF ratio and preeclampsia. Statistical significance was defined as $p < 0.05$.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Пилипенко АВ, Медведь ВІ. До питання про клініко-предиктивну цінність співвідношення sFlt-1:PIGF для передбачення плацентарної дисфункції. Репродуктивне здоров'я жінки. 2022;(7):21-29. doi: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.7.2022.272468>. <https://repro-health.com.ua/article/view/272468/268493> <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85149826749&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sot=b&sdt=b&s=DOI%2810.30841%2F2708-8731.7.2022.272468%29> Ключові слова: гіпертензивні розлади, вагітність, преєклампсія, плацентарний фактор росту, розчинна fms-подібна тирозинкіназа-1, синдром затримки росту плода
- Пилипенко АВ, Медведь ВІ. Інфекція COVID-19 і гіпертензивні розлади у вагітних. Репродуктивне здоров'я жінки. 2023;(7):7-13. doi: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.7.2023.292596>. <https://repro-health.com.ua/article/view/292596/286102> Ключові слова: вагітність, COVID-19, гіпертензивні розлади,

пreekлампсія, вакцинація <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85180867891&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sot=b&sdt=b&s=DOI%2810.30841%2F2708-8731.7.2023.292596%29&sessionSearchId=ea06d9601a7cb4612827368533409e3e>

- Пилипенко АВ. Прогностична цінність гематологічних показників при пreekлампсії. Репродуктивне здоров'я жінки. 2024;(5): 60-65. doi: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.5.2024.310396> <https://repro-health.com.ua/article/view/310396/302192> <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85203671495&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&sot=b&sdt=b&s=DOI%2810.30841%2F2708-8731.5.2024.310396%29&sessionSearchId=ea06d9601a7cb4612827368533409e3e> Ключові слова: пreekлампсія, вагітність, лейкоцити, швидкість осідання еритроцитів, індекс алергізації, індекс імунореактивності, індекс адаптації, індекс системної запальної відповіді

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U11411

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведь Володимир Ісаакович
2. Volodymyr Medved

Кваліфікація: д.мед.н., професор, член-кор., 14.01.00

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4283-1211

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа «Всеукраїнський центр материнства та дитинства Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45460659

Місцезнаходження: вул. Платона Майбороди, буд. 8, Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Камінський В'ячеслав Володимирович
2. Viacheslav V. Kamynskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, академік, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5369-5817

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міщенко Лариса Анатоліївна

2. Larisa A. Mishchenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5484-854X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа “Національний науковий центр “Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М.Д. Стражеска Національної академії медичних наук України”

Код за ЄДРПОУ: 44884985

Місцезнаходження: вул. Святослава Хороброго, буд. 5, Київ, 03151, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загородня Олександра Сергіївна

2. Oleksandra Zahorodnia

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0424-8380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романенко Тамара Григорівна

2. Tamara Romanenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0157-6223

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карлова Олена Олександрівна

2. Olena Karlova

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7683-9908

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ткаченко Руслан Опанасович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Ткаченко Руслан Опанасович

Серьогіна Наталія Олексіївна

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна